

Láska, obětavost, jednota

→ *Promluva Satja Sáí Báby z 25. prosince 1990* ←

Vtělení božské lásky!

Tento podivuhodný a krásný vesmír, tvořený pohybuujícími se a nepohyblivými předměty má Stvořitele. On je vševědoucí, všemohoucí a všudypřítomný. Pod mnoha jmény a v mnohých podobách je různými lidmi uctíván jako Bůh.

*Zbožňovaného muslimy jako Alláh,
jako Jehova křesťany,
jako Pán s lotosovými očima višnuisty,
jako Šambhu šivaisty,
Jediného, který uděluje zdraví a bohatství,
uctívejte jako jediné nejvyšší všeobjímající Já.*

Jednota, soucítění a oddanost jsou základem každé lidské bytosti. Někteří velcí duchové založili k podpoře těchto svatých vlastností v člověku různá náboženství. Náboženství nemá omezovat. Náboženství má rozvíjet lidskou osobnost a udávat základní směrnice správného života. Náboženství vyvolávají v člověku lidství a umožňují mu, aby žil se svými bližními v harmonii. Zajišťuje spojení mezi jednotlivcem a božstvím. Představuje jednotu, která je základem rozmanitosti na světě.

Láska, obětavost, služba a správné jednání jsou čtyři končetiny náboženství. Náboženství odhaluje v člověku božské a vznešené pocity a způsobuje, že slouží společnosti. Připomíná vše, co je v člověku velké, blažené a dobré a co představuje jednotu lidstva. Je nesmírně politováníhodné, že náboženství, které má takové vysoké a svaté cíle, je chápáno a praktikováno omezeným způsobem a je šířeno jako úzkoprsá věrouka.

Náboženství je jako spodní proud, který udržuje celé lidstvo. Se zřetelem na šíření jemných tajemství víry určili zakladatelé náboženství jistá pravidla

chování a své poselství sdělovali lidem. Buddhismus prohlašuje, že pravda a nenásilí jsou základními prostředky, jak se zbavit klamu a dosáhnout čistoty života. Křesťanství hlásá, že všichni jsou děti boží a všichni by měli mít bratrské pocity vůči ostatním. Ježíš prohlásil: „Všichni jsou jedno, chovejte se ke všem stejně.“ Podle islámu jsou v duchovním smyslu všichni členy jediné rodiny. Modlitbu považuje islám za nejlepší prostředek k zajištění míru a bezpečí ve společnosti.

Císař Manu prohlásil: „*Tjadžét déham kulasjárthé, kulam džanapadašárthé*“ (Člověk musí být připraven pro svoje společenství obětovat tělo a svoje společenství musí být připraven obětovat v zájmu národa). Manuova Dharmašástra zdůrazňuje, že to nejdůležitější je blaho společnosti. Upanišady prohlašují: *Sahasrákšas sahasrapád* (Bůh má milióny očí a milióny nohou). Všechny oči jsou boží, všechny nohy jsou Jeho a všechny ruce jsou Jeho. Takové je poselství upanišad. Tímto způsobem zdůrazňují upanišady jednotu lidstva.

Pro člověka je základem kolektivní pojetí, nikoli individualismus. Na tomto světě nemůže žít nikdo zcela sám. Jestliže si přeje žít v míru a štěstí, musí pěstovat společenské vědomí. *Saha návavatu, saha nau bhunaktu, saha vírjam karavávahai* (Žijme společně, namáhejme se společně, necht' společně rosteme v radosti a harmonii). Tak učí védy.

Je zřejmé, že všechna náboženství propagují jednotu k podpoře blahobytu společnosti. Blaho světa je pevně spojeno s blahem společnosti. Sebeuvědomění a sebepoznání lze nabýt jen prací pro společnost. Dnešní společnost je však naneštěstí plná sporů, zmatků a konfliktů. Všechna náboženství učí o velikosti duchovní čistoty. Všechna náboženství vyzývají, aby se lidé přimkli k cestě pravdy. Učí také, že pro člověka jsou nezbytné dobré vlastnosti. Kde je pak základ pro nějaké rozdílnosti, jestliže je podstata všech náboženství jedna a tatáž, hlásají-li všechna svatá písma stejnou pravdu a cíl veškerého lidského úsilí je jeden? Cesty jsou různé, ale cíl cesty je jeden a tentýž.

Známkou úpadku člověka je, že si navzdory těmto pravdám libuje ve sporech a neklidu kvůli náboženským rozdílům. Když prší, voda, která padá dolů, je čistá. Déšť dopadá na hory, roviny, řeky, moře. Podle oblasti, kterou dešťová voda prochází, se její jméno a podoba mění. Přes tyto obměny bychom si neměli myslet, že je voda různá. Na základě učení zakladatelů různých věrouk, s ohledem na potřeby času a okolnosti v příslušných zemích a s přihlédnutím na určité potřeby lidí, kterých se to týká, byla stanovena určitá pravidla a nařízení. Vzhledem k tomu nelze považovat jednu věrouku za nadřazenou a jinou za podřadnou. Prvotní povinností člověka je nést tyto svaté pravdy v mysli a uplatňovat je v životě.

Základním principem je pravda. Všechna náboženství prohlašují, že by nikdo neměl porušovat dané slovo. Člověk by měl plnit své sliby, své slovo má považovat za svůj životní dech, neboť plnění slibů je tím největším pokladem – to je základní učení velkého zákonodárce, císaře Manua, autora Dharmašástry.

Nejpřednějším ze Sókratových žáků byl Platón. Platónovým žákem byl Aristoteles a jeho žákem Alexandr. Platón zakládal státní systém na morálce, správném jednání a vzájemné snášenlivosti jako spojovacích člancích pro dobro společnosti. Nejvyšší důležitost přikládal pravdě, kráse a dobru, jako základním ctnostem. Ve védách jsou tyto tři vlastnosti popsány jako *satjam*, *šivam* a *sundaram*. Ačkoli se tedy použijí různá slova, jejich základní smysl je stejný. Duchovní cvičení se skládá z poznávání jednoty, která je základním prvkem zjevné rozmanitosti a uvědomění si božství.

Bháratská kultura vždy podporovala víru v Boha. Byla založena na názoru, že na světě není nic, co by nebylo prostoupeno božstvím. Od kamene k diamantu, od stébka trávy po kvetoucí lotos, od mravence po slona – na všechno se hledělo jako na projev božství. Bháratská kultura podporovala názor, že láska by se neměla omezovat jen na lidské bytosti, ale má se rozšířit na všechny bytosti a věci ve vesmíru. Nevědomí, kteří tuto velkou pravdu nepochopili, mluví o Bháráťanech neuctivě jako o těch, co uctívají kameny, stromy, hady a podobně.

V očích Bháráťanů je božím stvořením každý předmět. *Sarvam khalu idam brahma* (To vše je *brahma*). *Sarvam Višnumajam džagat* (Vesmír je prostoupen Višnuem) – tato tvrzení véd předkládají stejnou pravdu. V žádné jiné zemi nemůžete nalézt tak univerzální, všeobjímající svatá prohlášení jako tato. Obsahují široký koncept sociální spravedlnosti. V žádné jiné zemi nenaleznete tak svatý názor. Ačkoli tuto pravdu o jednotě a rovnosti (*samatvam*) učila všechna náboženství, sobečtí lidé je pro své vlastní cíle vykládali úzkoprsými termíny a tak podporovali spory a neshody mezi lidmi.

Ten, kdo se jen dobře vyzná v posvátných knihách, nemůže být nazýván *panditem* (osobou s poznáním a moudrostí). Jako *pandit* nemůže být ctěn dokonce ani mistr véd, šáster a purán. Pouhá učenost z člověka učence neudělá. Tento titul nezaručuje ani mistrovství jazyka. *Panditáh samadaršinah* (*panditové* jsou ti, co vidí vše stejným zrakem), říká Gíta. Jako *pandita* si lze vážit jen toho, kdo má vizi rovnosti.

Proto bychom měli na všechna náboženství pohlížet se stejnou úctou (*samadršti*). Žádné bychom neměli kritizovat nebo hanobit. Člověk by měl vstřebávat sladké

jádro všech náboženství. Základem všech náboženství je princip jednoty, princip lásky. Když tento princip lásky rozvíjíte, nezbude žádný prostor pro nenávisť.

Dnes se na náboženství pohlíží jako na zdroj všech konfliktů, násilí a zloby na světě. Ale náboženství (*matham*) není příčinou. Za všechny rozpory jsou zodpovědné sobecké mysli (*mathulu*). Což neexistují konflikty v zemích, kde je jen jedno náboženství? Lidé v Íránu a v Íráku vyznávají stejnou víru – islám. Co je příčinou sporů mezi nimi? Co je příčinou konfliktů mezi zeměmi, vyznávajícími křesťanství? V Bháratu (Indii) jsou všichni Bhárafané. Proč je však mezi nimi nesoulad? Když se nad touto otázkou hluboce zamyslíme, zjistíme, že náboženství nejsou skutečnou příčinou těchto konfliktů. Příčinou jsou jediné sobecké mysli. Tito sobeční lidé si oblékají šat náboženství a vyvolávají mezi lidmi spory.

Vtělení božské lásky!

Přejete-li si zajistit na světě skutečný mír, neměli byste mít vůči náboženství žádný odpor. Musíte mít morálku (*níti*) za nadřazenou vaší společnosti (*džáti*). Musíte cítit dobré postoje jako důležitější než náboženské názory. Základními vlastnostmi, nezbytnými pro každou lidskou bytost, jsou *mamatá* (vzájemná úcta), *samatá* (vyrovnaná mysl) a *kšamatá* (snášelivost). Jako na skutečného člověka lze pohlížet jen na osobu s těmito třemi vlastnostmi. Je nezbytné, aby tyto tři svaté vlastnosti rozvíjel každý.

Jak povstávají rozdíly v náboženství? Po smrti zakladatelů těchto náboženství poškodili stoupenci jejich učení a svářili se mezi sebou pro své sobecké zájmy. Během času nastaly v každém náboženství rozkoly a vytvořily se oddělené skupiny. Toto je důsledek individuálních, sobeckých motivací, nikoli chyba původních zakladatelů. Lidé se musí nejprve vzdát sebezájmu a sebestřednosti. Musí rozvíjet lásku, snášelivost a soucítění. Musí se pokusit žít harmonicky. Jen tehdy můžeme tvrdit, že jsme milovníky míru v národě a blahobytu světa.

Průvodním principem by měla být služba. V poskytování služby by neměl být žádný prostor pro jakýkoliv druh rozdílů. Když si přejete sloužit společnosti, musíte být připraveni obětovat své individuální a komunitní zájmy. Jen taková obětavost promění život člověka. Vědy důrazně prohlašují, že nesmrtnosti lze dosáhnout jen obětí (*tjágou*) a ničím jiným. K šíření tohoto poselství rovnosti se musí armáda Sáiho oddaných připravit nejprve sama. Dnes se v Prašánti Nilajam scházejí členové různých náboženství. Hovoří různými jazyky. Patří k různým tradicím. Všichni ale mají jediné přesvědčení, jediný ideál – tím je láska.

Vánoční svátky se slaví v mnohých zemích s velkou okázalostí, slavnostmi a bujnými zábavami. Měli byste si povšimnout jedné věci. Nikde na světě se Vánoce neslaví tak, jako v Prašánti Nilajam. Scházejí se zde lidé z různých zemí a různých kultur, aby uctívali Boha a oslavili svátek v tak posvátné atmosféře, jaká jinde není. Toto by se mělo šířit do všech zemí.

Vánoce se slaví v Americe, Německu, Itálii a dalších zemích. Ale jakým způsobem? Nákladným jídlem, pitím, tancem a plýtváním časem. I zde se oddáváte pití. Co ale pijete? Pijete čistou božskou lásku. Tuto lásku musíte nabídnout světu. Nepěstujte náboženské rozdíly žádného druhu. Poselství, které jste zde získali, uplatňujte v praxi a blaženost své zkušenosti sdílejte s ostatními. Kázání druhým nestačí.

Každý by měl rozvíjet oddanost a odevzdání. Život bez oddanosti je bezcenný. Jestliže člověk neprokazuje Stvořiteli vděčnost, jaký má jeho život smysl? Neměli byste prokazovat vděčnost Pánovi, který zajistil prostřednictvím přírody a živlů tolik nesmírně prospěšných věcí? Vděčnost by měla být pro člověka jeho dechem života. Zakladatelé náboženství tyto pravdy cítili a jako ideály je šířili mezi lidmi. Podle těchto učeních musíte upřímně žít. Pouhá četba Bible, recitování Koránu, opakování Bhagavadgíty či zpívání knihy Granth Sáhíb nejsou nijak záslužné. Do praxe každodenního života je třeba uvádět základní učení těchto textů.

Sókratés kolem sebe shromažďoval mladé muže a objasňoval jim, jak se ptát na to, co je pomíjivé a co stálé. Vysvětloval jim, že právo vládnout mají jen ti, co mají oddanost a odevzdání. Vládce by se měl držet pravdy a prokazovat vděčnost Bohu. Ani s povýšeným egem by neměl zapomínat na Všemohoucího. Ti, kterým se Sókratovo učení nelíbilo, proti němu vznášeli obvinění. Když byl odsouzen k smrti, zvolil si smrt vypitím poháru bolehlavu z rukou svých žáků. Před svou smrtí žákům vysvětlil, že nikdo by neměl umírat a zanechávat po sobě nesplacené dluhy. Jednomu z nich řekl, že svému příteli dluží kohouta a požádal ho, aby za něj závazek vyrovnal.

Podobně prorok Mohamed oznámil před smrtí svým žákům, že ještě než zemře, je třeba zaplatit peníze, které dluží poháněči velbloudů. Vyrovnání závazků se považuje za chválihodnou povinnost i pro každého Bháratana. Hariščandra obětoval vše v zájmu dodržení daného slova.

Ukáže se, že všechna náboženství zdůrazňují velikost pravdy, obětování a jednoty. Učte se žít se všemi členy společnosti v lásce a harmonii. To je základním učením křesťanství i islámu. Guru Nának dával přednost společnému zpívání modliteb před individuální modlitbou o samotě. Když se všichni lidé spojí

v jeden hlas v modlitbě k Bohu, jejich modlitby boží srdce obměkčí. Ve velkém shromáždění musí být alespoň jeden, kdo se modlí s čistým srdcem. Tato modlitba dosáhne Boha. Proto by se měli oddaní účastnit společného zpívání *bhadžaniů*. Měli by se podílet na společné službě a zapojovat se do života svého společenství. To je nejušlechtlejší cesta.

Rozvíjejte lásku. Láska je podobou Boha a Boha lze dosáhnout jedině láskou. Ze všech desetitisíců jmen, dávaných Bohu, je jedno z těch nejvíce vážených – *sat-čit-ánanda* (bytí-vědomí-blaženost). *Sat* představuje pravdu. *Čit* je moudrost (*džňána*). Tam, kde je *sat* a *čit* musí být i *ánanda* (blaženost). Jelikož je Bůh pravda, musí být skrze pravdu poznán. Jelikož je Bůh *džňána*, musí být poznán skrze *džňána márgu* (cestu poznání). Jelikož je *ánanda*, musí být poznán skrze blaženost. Držte se cesty lásky a dosáhnete cíle jednoty. Zažehnejte všechny rozdíly. Toto je dnes pro vás hlavní poselství.

Vtělení božské lásky!

Nedávejte prostor náboženským rozdílům, ať jste kdekoli, ve kterékoli zemi. Nevzdávejte se náboženství. Zbavujte se rozdílů na základě náboženství. Přimkněte se ke své víře a svým tradicím. Když se vzdáte rozdílností mezi věroukami, bude se ve vás rozvíjet láska. Když roste láska, můžete mít přímou vizi Boha. Bez lásky nebudou mít slovní modlitby smysl. Uvědomte si, že láska, která je přítomná v každém, je společná všem. Je to láska, která vás svedla všechny dohromady. Je to vlákno lásky, co vás všechny poutá. Je sjednotitelem, hybatelem a nositelem štěstí všech. Proto rozvíjejte lásku.

U příležitosti Vánoc, v Prašánti Nilajam dne 25. prosince 1990